

PLAN DE MANAGEMENT

AL ARIEI NATURALE PROTEJATE *2.592. ROZETA DE PIATRĂ ILBA*

Custode: Muzeul Județean de Mineralogie „Victor Gorđuza” Baia Mare

Cuprins

CAPITOLUL 1. INTRODUCERE ȘI CONTEXT.....	3
1.1. Scurtă descriere a planului de management.....	3
1.2. Scurtă descriere a ariei naturale protejate.....	3
1.3. Cadrul legal referitor la aria naturală protejată și la elaborarea planului de management.....	3
1.4. Procesul de elaborare a planului de management.....	4
1.5. Proceduri de modificare a planului de management.....	4
1.6. Cadrul instituțional și implementarea planului de management.....	4
CAPITOLUL 2. DESCRIEREA ARIE NATURALE PROTEJATE.....	5
2.1. Informații generale.....	5
2.1.1. Localizarea ariei naturale protejate.....	5
2.1.2. Căile de acces.....	5
2.2. Mediul fizic.....	6
2.2.1. Geologia.....	6
2.2.2. Hidrologia.....	8
2.2.3. Clima.....	9
2.2.4. Solurile.....	10
2.3. Informații socio-economice și culturale.....	10
2.3.1. Comunitățile locale.....	10
2.3.1.1. Istoricul localității.....	10
2.3.1.2. Demografie.....	11
2.3.1.3. Economie.....	11
2.3.1.4. Educație.....	11
2.3.2. Ceilalți factori interesați.....	12
2.3.3. Utilizări și facilități pentru conservare.....	12
2.3.4. Utilizări și facilități pentru educație.....	12
2.3.5. Utilizări și facilități pentru turism / recreere.....	12
CAPITOLUL 3. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT.....	13
3.1. Scopul planului de management.....	13
3.2. Obiectivele planului de management.....	13
3.2.1. Obiective generale.....	13
3.2.2. Obiective specifice.....	13
CAPITOLUL 4. IMPLEMENTAREA PLANULUI DE MANAGEMENT.....	15
4.1. Planul de acțiuni și monitorizarea acestora.....	15
4.2. Planificarea resurselor.....	24

Anexe:

Anexa 1 – Regulamentul ariei naturale protejate 2.592. Rozeta de piatră Ilba

Anexa 2 – Fișa de monitorizare semestrială

CAPITOLUL 1. INTRODUCERE ȘI CONTEXT

1.1. Scurtă descriere a planului de management

Planul de management al ariei naturale protejate 2.592.Rozeta de piatră Ilba stabilește obiectivele managementului, activitățile care vor conduce la atingerea obiectivelor și a modului de evaluare a îndeplinirii acțiunilor programate.

Planul de management este realizat pe baza unor observații proprii legate atât de mediul natural, a comunităților umane din zonă, cu preocupările și problemele legate de actualul context socio-economic, cât și pe baza datelor existente la data elaborării lui, din diferite cercetări făcute asupra acestei arii naturale.

Capitolele Planului de Management sunt structurate astfel încât să atingă toată gama de aspecte legislative, geografice, geologice, paleontologice, biologice, culturale și socio-economice. Ele păstrează constant legătura cu conceptul dezvoltării durabile aplicându-i principiile: conservarea mediului natural, protecția biodiversității și a patrimoniului uman, dezvoltarea și regenerarea resurselor naturale, păstrarea mediului natural pentru generațiile viitoare. Se regăsesc și principiile ecoturismului, cu accent pe caracterul educațional al acestui tip de turism.

Planul constituie un document de referință pentru planificarea tuturor activităților legate de aria naturală, pentru toți cei care doresc să inițieze și să desfășoare activități pe teritoriul ariei naturale.

1.2. Scurtă descriere a ariei naturale protejate

Rozeta de piatră de la Ilba s-a constituit ca arie naturală protejată prin Legea 5/2000 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național, secțiunea a III-a capitolul 2.0. „Rezervații și monumente ale naturii” fiind identificată cu codul 2592. Este o arie protejată de interes național, încadrată în categoria a III-a IUNC „Monument al naturii” și este de tip geologic.

Rezervația se află pe teritoriul satului Ilba, comuna Cicârlău, județul Maramureș. Aria este reprezentată de un afloriment artificial ocazionat de exploatarea rocilor ca piatră folosită în construcții. Pe parcursul procesului de extracție a fost întâlnită o formațiune geologică deosebită, care, coroborată cu schimbarea caracteristicilor rocii vulcanice (grad de alterare, de fisurare) au contribuit la sistarea activității. Frontul fostei cariere se dezvoltă pe direcția nord-vest sud-est pe o lungime de 150 metri având o înălțime maximă de 16 metri.

Formațiunea geologică este alcătuită din andezite piroxenice de Ilba, de culoare cenușie. Fisurile dezvoltate în timpul răcirii lavei au condus la separarea rocii într-o formațiune de coloane poligonale cu lungimi de 5 metri și diametre de până la 0.5 metri. Structura geologică relevă dispoziția divergentă a coloanelor din jurul unei zone centrale, conferindu-i aspectul de „rozetă” și constituind obiectivul principal de conservare.

Alături de aceste formațiuni vulcanice, s-a identificat și un punct fosilifer cu faună de nevertebrate neogene.

1.3. Cadrul legal referitor la aria naturală protejată și la elaborarea planului de management

Reglementarea de bază în domeniul conservării biodiversității o constituie Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea

habitatelor naturale, a florei și faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, ce asigură transpunerea în totalitate a legislației comunitare din domeniu, reprezentată de Directiva Consiliului nr. 79/409/CEE privind conservarea păsărilor sălbatice (numită pe scurt Directiva „Păsări”) și Directiva Consiliului nr. 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de floră și faună sălbatice (numită pe scurt Directiva „Habitat”).

1.4. Procesul de elaborare a planului de management

Planul de management al ariei naturale protejate 2.592.Rozeta de piatră Ilba descrie și evaluează situația prezentă, definește obiectivele, precizează acțiunile de conservare necesare și reglementează activitățile care se pot desfășura pe teritoriul acestuia, în conformitate cu obiectivele de management.

Planul de management se elaborează de către custode, se avizează de către structurile din subordinea Agenției Naționale pentru Protecția Mediului, și se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul autorităților publice centrale interesate.

1.5. Proceduri de modificare a planului de management

Revizuirea planului de management se va face la 5 ani de la data intrării în vigoare a acestuia, până la aprobarea formei revizuite fiind valabil planul de management odată adoptat.

1.6. Cadrul instituțional și implementarea planului de management

Respectarea reglementărilor planului de management și a regulamentului este obligatorie pentru custodele ariei naturale Rozeta de piatră Ilba, pentru autoritățile care reglementează activități pe teritoriul acesteia, precum și pentru persoanele fizice și juridice care dețin sau care administrează terenuri și alte bunuri și/sau care desfășoară activități în perimetrul și în vecinătatea ariei naturale protejate.

Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management.

CAPITOLUL 2. DESCRIEREA ARIE NATURALE PROTEJATE

2.1. Informații generale

2.1.1. Localizarea ariei naturale protejate

Aria protejată este situată pe teritoriul satului Ilba, ce aparține din punct de vedere administrativ comunei Cicârlău. Suprafața ei este de 0,5 hectare, fiind identificată geografic prin coordonatele: 47°43'04" latitudine nordică și 23°21'02" longitudine estică.

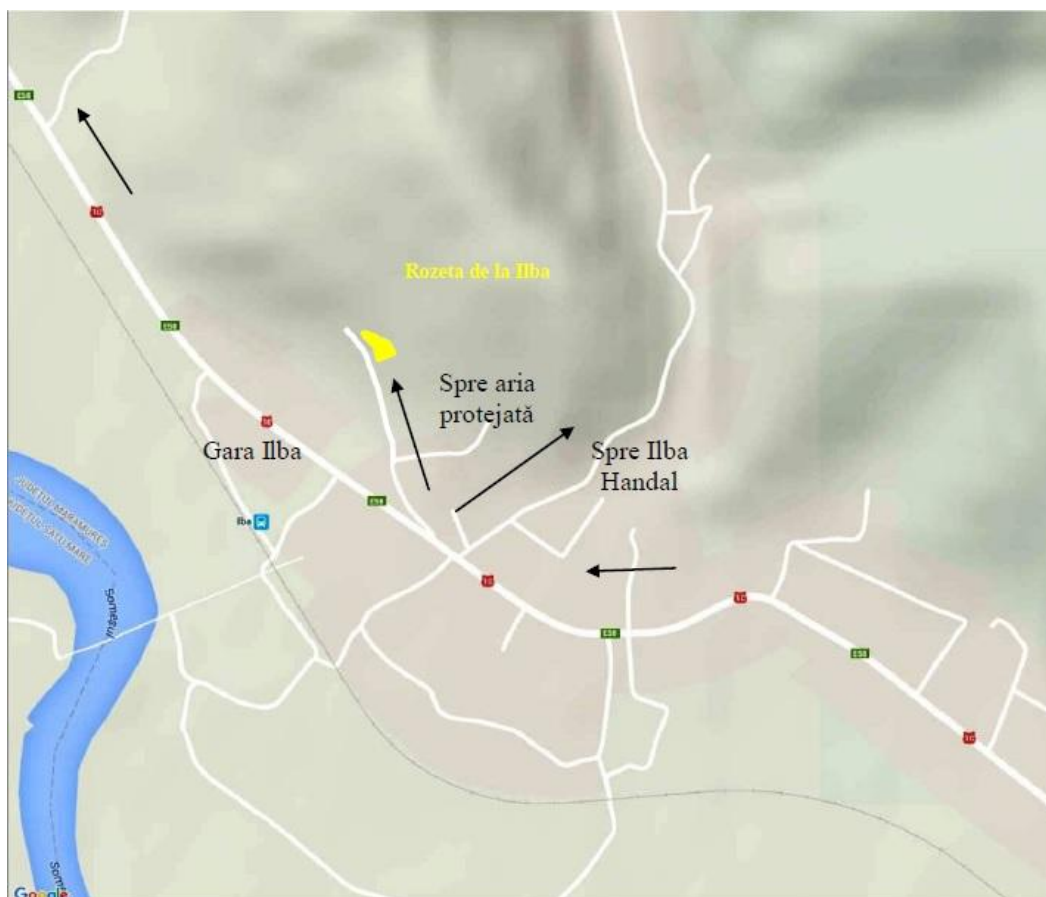
Sursa: Google Maps

Fig.1 Localizarea ariei pe harta satelitară

2.1.2. Căile de acces

Localitatea Ilba se găsește la 20 de kilometri de Baia Mare, pe drumul european E58 spre Satu Mare. De la intersecția E58 cu drumul comunal spre Handalul Ilbei (semnalizat prin indicatoare rutiere), la 20 de metri spre Satu Mare, de pe partea dreaptă se desprinde un drum comunal, parțial amenajat cu piatră spartă, cu direcție nord-vestică ce după aproximativ 300 de metri intră în aria protejată.

Accesul poate fi făcut și pe calea ferată, aria situându-se în linie dreaptă la 300 de metri nord-est de gara CFR Ilba de pe ruta Baia Mare – Satu Mare.

Sursa: Google Maps

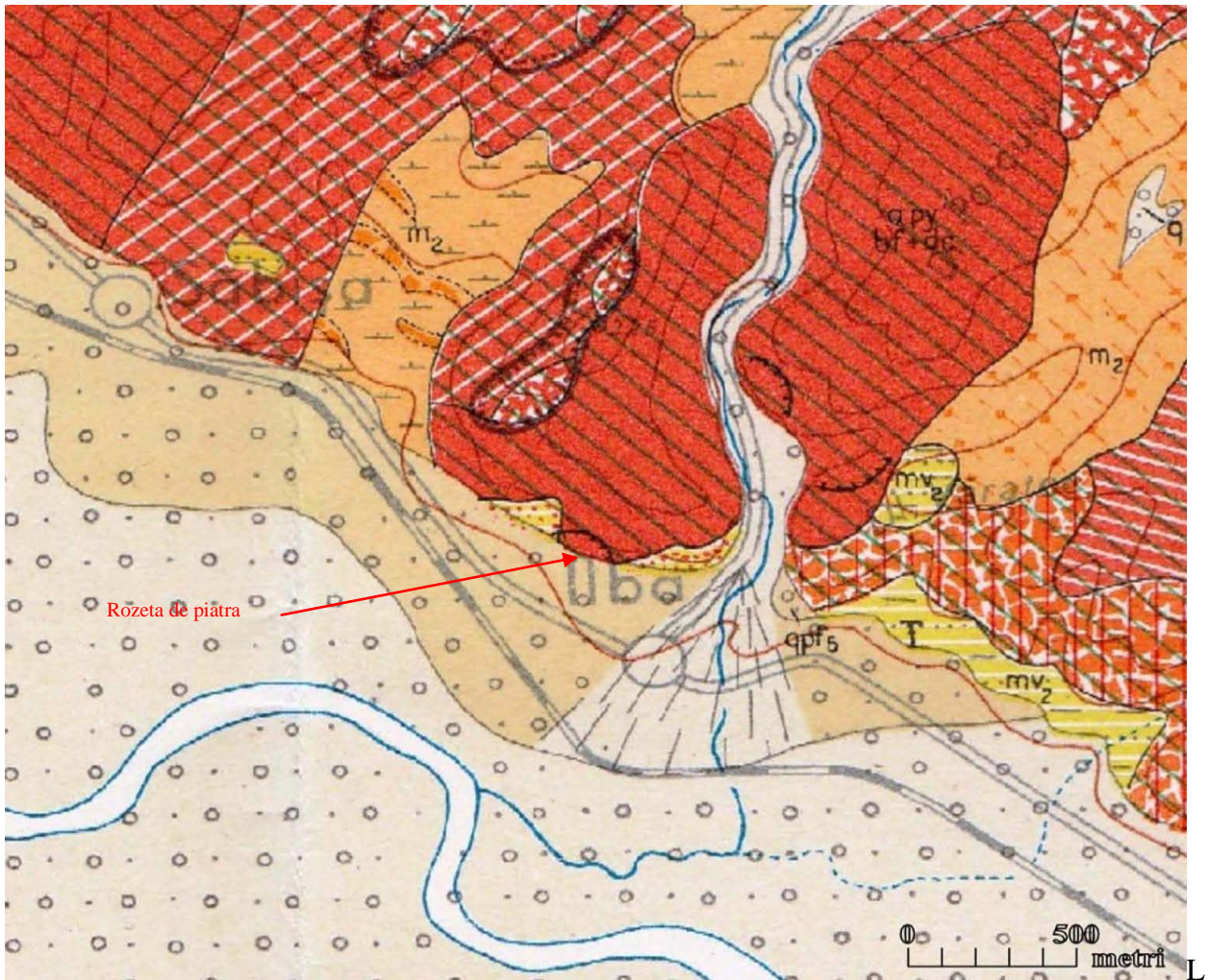
Fig.2 Căile de acces în arie

2.2. Mediul fizic

2.2.1. Geologia

Teritoriul comunei Cicărlău, din punct de vedere geomorfologic, se situează în partea de nord-vest a Depresiunii Baia Mare, la contactul dintre munții vulcanici ai Gutâiului la nord și depozitele de terasă ale râului Someș la sud. Vulcanismul neogen a debutat în zonă prin faza eruptivă de vârstă badeniană (acum 15,4 milioane de ani), fază cu un pronunțat caracter acid, caracteristică zonelor extensionale „back-arc” (Kovacs & Fülöp, 2003). S-au acumulat, în urma unor erupții explozive, o serie de riolite, riocacite și piroclastite. A doua fază s-a desfășurat pe parcursul a 6.4 milioane de ani începând în Sarmațian acum 13.4 milioane de ani. Activitatea vulcanică a fost discontinuă în perioada amintită, perioadele de paroxism eruptiv alternând cu cele de calm, fapt evidențiat de succesiunea rocilor vulcanice cu cele vulcanogen-sedimentare și sedimentare. Această fază eruptivă este caracterizată de un chimism intermediar al produselor vulcanice (diferite tipuri și varietăți de andezite) caracteristice zonei de subducție a Plăcii Europene sub două microplăci continentale, Alcapa și Tisza-Dacia (Kovacs & Fülöp, 2003).

Sedimentarul neogen este în general acoperit de produsele vulcanice ale magmatismului din aceeași perioadă sau de depozitele cuaternare, ivindu-se la zi pe porțiuni restrânse ale zonei. Din Badenian și până în Pannonian s-au acumulat depozite de roci argiloase, marnoase, grezoase, în intercalație cu produse ale vulcanismului. Depozitele cuaternare au o răspândire notabilă în zonă, mai ales în partea sa sudică, fiind reprezentate de depozitele de terasă ale râului Someș (pietrișuri, nisipuri). La poalele munților vulcanici, brodând latura sudică, apare un piemont de bolovănișuri și pietrișuri de roci rezultat din erodarea și transportul gravitațional al rocilor vulcanice din amonte. El este fragmentat adânc de văi și de numeroșii torenți din zonă.

EGENDA

HILOCEN	1	Aluvium actuale și subactuale (a); depozite proluviale, conuri de dejetare (b); depozite coluviale - aluvionice (c)
	2	Depozitele terasei de 3-5 m.
	3	Depozitele terasei de 5-10 m.
	4	Depozitele terasei de 15-30 m.
PLEISTOCEN	5	Depozitele terasei de 30-40 m.
	6	Depozitele terasei de 50-60 m.
	7	Depozitele terasei de 70-80 m.
	8	Depozitele terasei de 110-125 m.
CUATERNAR NEUVIZAT	9	Depozite deluviale (a); depozite deluviale și coluviale (b)
PONTIAN MAI VENSIAN SUP.	10	Nisipuri, argile siltice și argile
MALVENSIAN MEDIU (PANNONIAN s. str.) ZONILE C-D	11	a. Gresii de Tardo - grase masive b. Argile siltice și argile
ROCI MAGMATICE	NEOGENE ȘI PRODUSE ASOCIATE	
DACIAN BOSPORIAN	17	Andezite piroxenice tip Iiba (apy ¹ bf+dc), tip Săpintu (apy ² bf+dc), corpuri înfrământate (a), curgeri de lave (b)
	18	Rolite: tip Chisnău (py ¹ bf+dc), merite (M); Santănău (B); piroclastite nediferențiate (a); ignimbrite (b)
PONTIAN	19	Andezite piroxenice cu hornblendă tip Bixeu (apy ¹ bf+dc), corpuri înfrământate
	20	Andezite piroxenice 2 hornblendă tip Firiza (apy ¹ bf+dc), curgeri de lave
	21	Andezite cuarțifere cu amfiboli și piroxeni tip Highiș (a) Gărnay ¹ (b) corpuri înfrământate (a), curgeri de lave (b); piroclastite nediferențiate (b)
MALVENSIAN MEDIU ȘI SUP. (PANNONIAN s. str.) ZONILE C-F	22	Andezite cuarțifere cu amfiboli și piroxeni tip Piscuțuți (a) Gărnay ² (b) corpuri înfrământate (a), curgeri de lave (b); piroclastite nediferențiate (b)
	23	Dacite cu melibol și piroxeni tip Ulmăș (a) Gărnay ² (b) corpuri înfrământate
MALVENSIAN INF. BESSARABIAN INF.	24	Andezite piroxenice tip Jindileu (apy ¹ bf+dc), corpuri înfrământate (a), breccii piroclastice nediferențiate (b)
BESSARABIAN INF. VOLHINIAN	25	Andezite piroxenice tip Sănu (apy ¹ bf+dc), corpuri înfrământate (a), curgeri de lave (b); piroclastite nediferențiate (c)
MIOCEN MEDIU (BADENIAN)	26	Riolite - Nidocice (p-pd mv ₂), piroclastite nediferențiate

- 27 Metamorism termic
- 28 Afl. cu rec. clonizate, adunizate, sericitizate, argilizate, silicifate (Cl, As, Se, Ag, Si) alunitizate (Al) în extindere vulcanice neogene piroclastizate - Limita la suprafață (1), în adâncime (2)
- 29 Mineralizați de sulfuri polimetalice sulfurare (Pb, Zn + Au, Fe, Pb, Zn, Cu, Cu + Au, Te), Filonice (a), impregnați (b)
- 30 Produse ale activității post-volcanice

SEMNE CONVENȚIONALE

- 31 Limită geologică în general
- 32 Limită litologică
- 33 Limita de discordanță
- 34 Limita formațiunilor cuaternare
- 35 Falie verticală
- 36 Ax de anticlinal
- 37 Poziția stratele
- 38 Centre de erupție
- 39 Corpuri eruptive ascunse
- 40 Puncte locale
- 41 Plante locale
- 42 Canal
- 43 Galerie
- 44 Put
- 45 Haldă
- 46 Foaie
- 47 Izvoare acidulate (a), sulfuroase (b)
- 48 Pașișii secțiunilor geologice

Fig. 3 Harta geologică a României foaia 6d SEINI L-34-11-D

La contactul dintre rocile vulcanice, fierbinți în momentul consolidării lor, și rocile sedimentare apar fenomene de metamorfism termic. Acestea sunt totuși fenomene locale, de mică amploare și cu rezultate minore la nivelul transformărilor structurale și texturale ale rocilor.

Geologic, aria protejată este situată la contactul orientat sud-vest nord-est dintre rocile sedimentare situate la est și rocile vulcanice la vest. Fiind o zonă de minimă rezistență, pe contact și-a făcut loc un curs de apă sezonier, de tip torent, ce pe de o parte contribuie la alterarea exogenă a rocilor aflate în proximitate și, pe de altă parte, este un agent de transport pentru clastele desprinse din amonte.

Rocile sedimentare sunt reprezentate de o serie de gresii cu un grad de consolidare mediu, atribuite pannonianului superior și pontianului. În această formațiune sunt descrise o serie de fosile (nevertebrate acvatic) ce se constituie într-un bogat punct fosilifer: *Congeria ramphophora ramphophora*, *Congeria neumayeri*, *Melanopsis bonči bonči*, *Planorbis planorbis*, *Candona labiata*, *Leptocythere bituberculata*, *Hemicythere Iőrenthey*, *Congeria plana*, *Limnocardium sp.*, *Theodoxus sp.*, *Caspia latior*, *Orygoceras fuchsi*, *Gyraulus sp.*, *Pisidium sp.*

Rocile vulcanice, aflate în aripa vestică a aflorimentului, sunt de tipul andezitelor piroxenice de Ilba de vârstă pliocenă. Sunt roci efuzive intermediare (cu 58%-59% SiO₂), cu un grad mediu de cristalinătate și un număr mare de piroxeni (circa 13% din totalul fenocristalelor) dintre care predomină ortopiroxenul. Masa fundamentală este foarte fină, în cadrul ei găsindu-se două generații de microlite (Prodan & Edelstein, 1992). Interesant la aceste roci, în cazul ariei protejate, este formațiunea sub care apar, aceea de coloane andezitice poligonale lungi de până la 5 metri și un diametru de până la 0,5 metri. Dispunerea radială a acestora în jurul unui nucleu central dau acea formă de rozetă prin care site-ul este aparte, structura fiind o curiozitate naturală destul de rar întâlnită. Îndeplinirea în mod simultan a mai multor condiții referitoare la vâscozitatea și chimismul magmelor, viteza și mediul de răcire, dinamica curgerii magmei, etc. pot conduce la apariția, probabilistic foarte rar, a structurii de tip rozetă.

2.2.2. Hidrologia

Rețeaua hidrografică este tributară cursului inferior al râului Someș situat la limita de sud a localității. Datorită pantei mici, Someșul are un curs lent, erodând puternic malurile în părțile lui concave, producând astfel meandrări puternice. În vremurile de demult, Someșul a divagat foarte mult, lăsând numeroase brațe moarte, meandre părăsite. Prin lucrări de îmbunătățiri funciare, mlaștinile și stufărișul de pe aceste brațe au început să dispară.

Albia minoră a Someșului are o lățime de 80-100 de metri. Debitul mijlociu este de 110 mc/s. Debite maxime se înregistrează în perioada de topire a zăpezilor, asociate cu ploi puternice. Viituri foarte mari s-au înregistrat în anii 1888, 1932, 1970, 1974. Însă cea mai puternică viitură a fost cea din 13-15 mai 1970, care a atins un debit maxim de 3115 mc/s. La postul hidrometric din Cicârlău, cota de inundație este de 4 m. În 1970 s-au înregistrat 8,17 m, cu peste 4,17 m peste cota de inundație. În general, debitele maxime, cuprinse între 1300 și 1400 mc/s, se înregistrează în lunile de primăvară – începutul verii, iar minimele absolute, de 4,87 mc/s, se înregistrează la începutul toamnei. Temperatura medie a apei Someșului este de 12,8° C, iar maxima a fost înregistrată la Ulmeni de 29,4° C. Fenomenul de îngheț durează, în medie, circa 50 de zile. Turbiditatea medie atinge valori de 864 g/mc.

Afluenții Someșului sunt trei pâraie: Valea Mare, Tăuașul și Ilba, care se varsă în Someș, adunând restul pâraielor (vâlcelelor) din hotarul Cicârlăului și Ilbei. Valea Mare (Valea Cicârlăului) își are obârșia în dealul Salhij, străbate localitatea pe direcția nord-sud și se varsă

în Someș la limita cu hotarul Ilbei. Are un debit constant, cu excepția când se produc viituri mari și revărsări, producând pagube terenurilor agricole de pe terasa de luncă. Inundațiile provocate de Someș și Valea Mare afectează o suprafață de peste 80 de ha. Tăuașul (Valea Nistrului) curge în sud-estul Cicârlăului, trece prin sudul satului Bârgău și se varsă în Someș. Valea Ilbei este și ea orientată nord-sud, se unește cu Valea Căpitanului pe raza localității Handalul Ilbei, trece prin partea estică a ariei protejate și se varsă în Someș în localitatea Ilba. Alături de aceste cursuri în zonă sunt numeroase cursuri de apă cu caracter temporar, cu direcție nord-sud, cu drenaj spre Someș. În perioadele de precipitații abundente sau de topiri ale zăpezilor ele antrenează detritus din amonte și sunt unul din factorii principali modelatori ai reliefului.

Nivelul hidrostatic variază în funcție de relief și de microrelief:

- pe versanți se află la 5-7 metri adâncime sau chiar mai mult;
- pe terasele Someșului se găsește la 3-5 metri;
- în zonele depresionare și de luncă se află la 0,5-1 metru.

Referitor la influența factorului hidrografic asupra site-ului putem opina următoarele:

- nu se situează în zona presupus inundabilă a râului Someș datorită diferențelor de cotă dintre talpa vechii cariere și cota albiei minore;

- torentul (sezonier) ce străbate perpendicular aflorimentul, amplasat pe contactul sedimentarului cu eruptivul, este, în timp, un factor alterant și erozional demn de luat în seamă.

Pentru elaborarea capitolului de hidrografie s-au folosit date publice cuprinse în site-ul web al Primăriei Cicârlău www.comunacicirlau.ro

2.2.3. Clima

Climatul general, datorită situației geografice, este unul temperat-continental-moderat. El este influențat local de prezența lanțului muntos vulcanic de la nord, ce se constituie ca o barieră pentru curenții de aer rece de origine polară.

Pe zone de altitudine, regimul temperaturilor se prezintă astfel:

- partea joasă a zonei beneficiază de un climat umed cu veri calde și ierni blânde. Temperatura medie anuală este de +9,4°C, iar temperatura medie cea mai scăzută se înregistrează în luna ianuarie (-2,4°C), iar cea mai ridicată temperatură medie lunară este în iulie (+19,9° C);

- zona de deal este ceva mai răcoroasă, cinci luni pe an nedepășindu-se 100C, media anuală situându-se în jurul valorii de 80C.

Intervalul fără îngheț este de 189 de zile pe an; în medie el debutează în data de 27 octombrie și se sfârșește cu 21 aprilie. Numărul zilelor cu valori pozitive dintr-un an sunt, în medie, 274 din care 165 cu valori superioare nivelului de +100C.

Pe fondul unei variații notabile a direcției din care bat, totuși se poate aprecia că vânturile dominante sunt cele vestice. Caracteristică pentru zonă sunt raritatea vânturilor foarte puternice generatoare de viscole, vijelii, furtuni. Vânturile în rafală dinspre est anticipează schimbarea vremii spre ploi.

Regimul precipitațiilor este caracteristic zonei temperate, ajungând la aproape 800 de mm. În medie, plouă circa 140 de zile pe an și ninge 30-35 de zile pe an. Cele mai mari cantități corespund sezonului cald (aprilie-septembrie) de 61,3%. Media zilelor cu strat de zăpadă este de 70-80. Cantitatea maximă a precipitațiilor este în luna iunie (116,6 mm) iar cea minimă în februarie (62,7 mm).

Pentru elaborarea capitolului de climă s-au folosit date publice cuprinse în site-ul web al Primăriei Cicârlău www.comunacicirlau.ro

2.2.4. Solurile

În lucrarea „Memorii pedologice” elaborată de Oficiului Județean pentru Studii Pedologice Baia Mare pe raza comunei Cicârlău se întâlnesc următoarele tipuri de soluri:

- soluri scheletice, puternic și foarte puternic erodate, situate pe părțile superioare ale versanților, cu pante cuprinse între 25% și 45%, precum și soluri excesiv erodate semischeletice, pe coamele lipsite de vegetație și pe versanții puternic înclinați;

- solurile brune, brune-gălbui de pădure, moderat podzolite, slab scheletice se găsesc în treimea medie a versanților cu pante mici sub 20%;

- solul brun-gălbui de pădure podzolic este caracteristic zonei piemontane;

- solul proluvial brun, moderat amfigleizat și semischeletic se întâlnește pe conurile de dejecție și glacisurile fragmentare de la contactul cu zona piemontană, pe depozite mai tinere, iar solul brun proluvial de pădure, slab moderat pseudogleizat, izolat scheletic, pe depozitele proluviale mai vechi;

- solul aluvo-coluvial, gleizat, semischeletic se află pe văile secundare din interiorul zonei piemontane, pe un material heterogen de natură sedimentar-eruptivă;

- solul aluvial-brun, mediu humifer, profund evoluat, într-o perioadă mai lungă, se găsește pe suprafețele mai ridicate din terasa I;

- solurile aluviale, mediu humifere, carbonat-aluviale, s-au format pe terasa de luncă, mai rar inundată;

- solurile aluviale slab evolute, formate pe aluviuni recente, unele carbonatate, altele gleizate, în funcție de materialul parental și de apa freatică, se găsesc în lunca inundabilă;

- solurile gleice, turboase, cu înmlăștinare se găsesc pe vechile meandre părăsite ale Someșului.

În general, pe întreg teritoriul comunei Cicârlău s-au determinat 27 de unități de sol, din rândul cărora predomină solurile brune de pădure podzolite.

2.3. Informații socio-economice și cultural

2.3.1. Comunitățile locale

2.3.1.1. Istoricul localității

În țară nu mai există nici o localitate cu denumirea de Cicârlău. O denumire particulară, ce nu i s-a găsit cu certitudine sorgintea etimologică. Se consideră că, cel mai probabil numele este o variantă al cuvântului cicheră, sinonim cu chiceră, ticeră, citeră, ouț prin care erau desemnate dealurile puțin rotunde.

Primele mărturii istorice scrise datează din 1231 într-o descriere a hotarului prin care erau întărite de către regele Ungariei, Andrei al II-lea, posesiunile contelui Toma asupra pădurilor Chechiș și Finteuș. Primul document în care apare pentru prima oară numele de Cicârlău este din anul 1407 și reprezintă o plângere adresată regelui Ungariei prin care este semnalată jefuirea și aprinderea satului O Sikarlo (Coriolan Suci, Dicționar istoric al localităților din Transilvania, vol. I-II, Editura Academiei R.S.R., București, p.966). Din același act, știm și numele primului voievod similar cu cel de jude (primar) al localității, numit Petre.

Există numeroase mărturii scrise despre viața feudală a secolelor XVI-XVII, perioadă caracterizată prin exploatarea nemiloasă a țăranilor. Țăranii liberi (libertinii) erau în număr foarte

mic; majoritatea erau iobagi, în stare de dependență față de stăpânul feudal. Țăranii aveau obligații față de statul feudal, față de stăpânul feudal și față de biserică, materializate în dijme, zile de clacă și impozite (censul).

Revoluția de la 1848 a scos la iveală profunde fracturi existente în societate, atât între clasele sociale cât și între locuitorii de etnie română și cei de etnie maghiară. La o proporție de doi la unul, populația românească militează pentru drepturi naționale și civile, drepturi refuzate de guvernanții unguri. Nemulțumirile au condus la nesupunere, revolte și chiar la confruntare armată deschisă între forțele armate ale revoluționarilor unguri și cele ale lui Avram Iancu (din care făceau parte mulți localnici din Cicârlău).

La 25 noiembrie 1918 s-a format în comună Comisia Națională și Garda Națională locală care au însemnat începutul separării de Imperiul Austro-Ungar. Prin delegația trimisă la Alba Iulia în ziua de 1 Decembrie același an, s-a consfințit unirea cu România.

Perioada interbelică, cel de-al doilea război mondial, perioada comunistă și cea contemporană sunt tot atâtea intervale de evoluție socio-economică circumscrisă mediului politic și social național românesc.

2.3.1.2. Demografie

Structura populației este următoarea (conform Institutului Național de Statistică, Recensământ 2011):

- populația comunei Cicârlău 3691 locuitori, din care:
 - 1816 sex masculin
 - 1875 sex feminin
 - din totalul de 3691 locuitori, de etnie română sunt 3665 iar 26 de etnie maghiară.
- Numărul de locuitori din Ilba este de 1220, în același an de referință.

2.3.1.3. Economie

Economic, în zonă predomină gospodăriile mici ale agricultorilor și crescătorilor de animale. Local, sunt renumite viile Cicârlăului, cu soiuri autohtone de viță de vie ce produc un vin apreciat. Mai pot fi amintite și exploatarea forestieră ale patrimoniului silvic. Un factor foarte important l-au jucat exploatarea miniere din zona Ilbei; începând din secolul XVI au fost extrase importante cantități de minereuri, inițial auro-argentifere, mai apoi minereuri și de plumb, zinc și cupru. Înflorirea maximă a acestei activități a avut loc în perioada anilor 1970-1990, cu un impact semnificativ în evoluția socială a zonei; crearea a numeroase locuri de muncă în industria extractivă a modificat substanțial structura ocupațională și calitatea vieții locuitorilor zonei. Închiderea minelor din începută din 1997 și încheiată în 2007 au afectat în egală măsură evoluțiile amintite. Rocile vulcanice din zonă au reprezentat o sursă de piatră pentru construcții. Vechea carieră, locația Rozetei de piatră, a început să producă încă din 1899, fiind rând pe rând în concesiunea diferitelor entități economice. Andezitul piroxenit proaspăt de aici era folosit pentru întreținerea șoselelor.

2.3.1.4. Educație

Învățământul primar și gimnazial este prezent în toate localitățile comunei, structura sa fiind constituită din 25 de clase și 32 de cadre didactice. Sunt înscriși și urmează cursurile învățământului obligatoriu un număr de 485 de elevi (conf. www.comunacirlau.ro).

2.3.2. Ceilalți factori interesați

- Primăria Cicârlău
- Consiliul Local Cicârlău
- Agenția pentru Protecția Mediului Maramureș
- Garda Națională de Mediu – Comisariatul Județean Maramureș
- Comunitatea locală
- ONG-uri
- Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord Baia Mare
- Consiliul Județean Maramureș

2.3.3. Utilizări și facilități pentru conservare

Custodele ariei natural desfășoară activități de control și urmărește conservarea rezervației în starea sa naturală, prin implementarea planului de management. Existența panourilor de informare și de interdicere a activităților care pot aduce prejudicii ariei protejate, a marcajelor limită ale rezervației contribuie la conservarea rezervației.

Planul de management și regulamentul acesteia asigură gestionarea ariei natural protejate prin aplicarea lor de către custode. Prin existența panourilor de informare persoanele care tranzitează sunt informate cu privire la importanța conservării și protejării acesteia, prevenind astfel tendința lor de a produce prejudicii în cadrul ariei natural protejate. Marcajele limită definesc perimetrul zonei în care sunt interzise orice fel de activități care pot modifica starea de conservare naturală a obiectivelor de protecție..

2.3.4 Utilizări și facilități pentru educație

Prezentarea importanței și a necesității de conservare a ariei natural protejate, datorită bogăției și varietății științifice pe care le deține, elevilor și altor persoane care o vizitează într-un cadru organizat, se face în prezența și cu acordul custodelui. Posibilitatea de campare pentru realizarea de studii și cercetări de către grupuri de elevi, studenți, cercetători sau alte persoane asigură prezentarea ariei natural protejate chiar în cadrul acesteia și informarea cât mai multor persoane despre importanța sa, crescând astfel nivelul de protecție și cunoaștere. Existența ariei natural protejate reprezintă o utilitate și o facilitate pentru educație.

2.3.5 Utilizări și facilități pentru turism / recreere

Existența unui administrator al ariei natural protejate, a unui regulament și a planului de management, asigură gestionarea corespunzătoare a rezervației și oferă posibilitatea de vizitare prin grupuri organizate îndrumate de către custode. Numărul persoanelor dintr-un grup nu trebuie să reprezinte un pericol pentru rezervație și să poată fi supravegheat de către îndrumător sau îndrumători.

CAPITOLUL 3. SCOPUL ȘI OBIECTIVELE PLANULUI DE MANAGEMENT

3.1 Scopul planului de management

Scopul ariei natural protejate vizează protejarea formațiunii geologice deosebite și valorificarea potențialului științific și educativ al acesteia.

3.2 Obiectivele planului de management

3.2.1. Obiective generale

Pentru atingerea scopului planului de management s-au identificat trei obiective generale care trebuie atinse prin implementarea acestuia:

- **Protecția și conservarea structurii geologice deosebite;**
- **Cercetare, comunicare, educație ecologică și conștientizarea publicului;**
- **Monitorizarea planului de management;**

Realizarea obiectivelor generale se produce atunci când este atinsă ținta fixată pentru fiecare dintre acestea. În tabelul 1. sunt prezentate obiectivele generale și țintele fixate pentru fiecare.

Tabelul 1. Obiective generale și ținte de atins

Obiectivele generale	Ținte de atins pentru obiectivele generale
A. Protecția și conservarea structurii geologice deosebite;	Reducerea impactului uman pentru menținerea nealterată a structurii geologice
B. Cercetare, comunicare, educație ecologică și conștientizarea publicului;	Punerea în valoare a potențialului științific și educativ al ariei naturale protejate
C. Monitorizarea planului de management	Eficiență în administrare ariei naturale protejate și implementarea planului de management

3.2.2. Obiective specifice

În stabilirea obiectivelor specifice s-a avut în vedere principiul SMART, conform căruia obiectivele trebuie să fie *Specifice, Măsurabile, Asumabile, Realiste* și bine stabilite în *Timp*.

Ca și în cazul obiectivelor generale, și la cele specifice au fost fixate ținte spre care sunt îndreptate acestea (Tabel 2).

Tabelul 2. Obiective specifice și ținte de atins

Obiectivele specifice	Ținte de atins pentru obiectivele specifice
A.1. Monitorizarea stării de conservare a aflorimentelor	Menținerea nealterată a aflorimentelor

A.2. Realizarea unei baze de date geospațiale GIS	Bază de date geospațiale GIS cu straturile tematice necesare și a măsurătorilor GPS
A.3. Monitorizarea resurselor naturale și a factorilor antropici perturbatori	Evitarea unor activități care ar putea să pună în pericol formațiunile geologice deosebite
B.1. Dezvoltarea programelor de cercetare complexă	Creșterea gradului de cunoaștere structurii geologice
B.2. Dezvoltarea programelor educaționale și a turismului ecologic	Creșterea gradului de informare a populației privind importanța structurii geologice și necesitatea protejării acesteia
C.1. Administrarea și managementul sitului	Asigurarea resurselor umane, financiare și materiale necesare implementării planului de management
C.2. Implicarea factorilor interesați în implementarea planului de management	Management eficient prin comunicare facilă cu factorii interesați
C.3. Monitorizarea implementării planului de management	Respectarea obiectivelor și a calendarului din planul de management

CAPITOLUL 4. IMPLEMENTAREA PLANULUI DE MANAGEMENT

4.1. Planul de acțiuni și monitorizarea acestora

În cadrul planului de acțiuni se realizează corelarea dintre obiectivele generale, specifice și activitățile concrete care vor fi realizate în timpul implementării planului de management. Se are în vedere planificarea acțiunilor în timp prin împărțirea perioadei de implementare în ani și semestre, planificarea cuprinzând și organizația responsabilă pentru implementare.

Monitorizarea succesului fiecărei acțiuni se face prin utilizezarea unor indicatori de realizare care relevă măsura în care acțiunea a fost îndeplinită sau nu.

Pentru realizarea unei ierarhizări a acțiunilor în funcție de importanța acestora se utilizează indicatori al priorității, cu următoarea semnificație:

- *Prioritatea 1 (P1):* Acțiuni obligatoriu de realizat fiind decisive pentru atingerea obiectivului;
- *Prioritatea 2 (P2):* Acțiuni importante dar care se realizează doar dacă prin acest lucru nu este periclitată realizarea unor acțiuni cu prioritatea 1;
- *Prioritatea 3 (P3):* Acțiuni care trebuie realizate dar care nu sunt critice pentru realizarea obiectivelor;

În tabele care urmează este prezentat planul de acțiuni necesare pentru atingerea obiectivelor din planul de management al ariei naturale protejate **2.592.Rozeta de piatră Ilba**.

Responsabilitatea aplicării planului de management revine *custodelui* ariei naturale protejate.

OBIECTIVUL GENERAL	A. Protecția și conservarea structurii geologice deosebite;											
ȚINTA	Reducerea impactului uman pentru menținerea nealterată a structurii geologice											
Obiectiv specific	A.1. Monitorizarea stării de conservare a aflorimentelor											
Ținta pentru obiectivul specific	Menținerea nealterată a aflorimentelor											
Acțiuni	Indicator	P	An1		An2		An3		An 4		An 5	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
A.1.1. Marcarea adecvată a limitelor ariei natural protejate. Verificarea semestrială a stării acestora	Existența marcajelor în teren;	1										
	Fișa de monitorizare semestrială (Anexa nr.2)		x	x			x	x			x	x
A.1.2. Amenajarea unor puncte de avertizare și atenționare care interzic acțiunile de prelevare a eșantioanelor geologice, de colectare a fosilelor, sau accesul neautorizat în perimetrul aflorimentului. Verificarea semestrială a stării acestora.	Prezența punctelor de informare/avertizare;	1										
	Fișa de monitorizare semestrială (Anexa nr.2)		x	x	x	x						
A.1.3. Efectuarea de vizite de evaluare a stării aflorimentului cu frecvență semestrială	Existența fișelor de monitorizare completate (Anexa nr. 2)	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

OBIECTIVUL GENERAL	A. Protecția și conservarea structurii geologice deosebite;											
ȚINTA	Reducerea impactului uman pentru menținerea nealterată a structurii geologice											
Obiectiv specific	A.2. Realizarea unei baze de date geospațiale GIS											
Ținta pentru obiectivul specific	Bază de date geospațiale GIS cu straturile tematice necesare și a măsurătorilor GPS											
Acțiuni	Indicator	P	An1		An2		An3		An4		An5	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
A.2.1. Crearea bazei de date geospațiale GIS prin stabilirea unei structuri (arhitecturi) adecvate	Bază de dată funcțională	1	x	x	x	x						
A.2.2. Cartografierea detaliată a ariei protejate; Cartarea geologică și includerea rezultatelor în baza de date a ariei natural protejate	Existența măsurătorilor GPS și a atributelor geospațiale tematice	1	x	x	x	x	x	x				
A.2.3. Realizarea unor hărți tematice: poziția aflorimentului, harta căilor de acces, etc.	Hărți tematice	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

OBIECTIVUL GENERAL	A. Protecția și conservarea structurii geologice deosebite;											
ȚINTA	Reducerea impactului uman pentru menținerea nealterată a structurii geologice											
Obiectiv specific	A.3. Monitorizarea resurselor naturale și a factorilor antropici perturbatori											
Ținta pentru obiectivul specific	Evitarea unor activități care ar putea să pună în pericol formațiunile geologice deosebite											
Acțiuni	Indicator	P	Anul1		Anul2		Anul3		Anul4		Anul5	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
A.3.1. Amenajarea unor puncte de avertizare și atenționare pentru evitarea accesului neautorizat	Acțiunile de colectare a rocilor și a fosilelor sunt interzise	1	x	x	x	x	x	x				
A.3.2. Studiarea impactului vizitelor asupra aflorimentului	Obiectivele protejate își păstrează starea de conservare	2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
A.3.3. Igienizarea periodică teritoriului ariei naturale protejate	Absența deșeurilor	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

OBIECTIVUL GENERAL	B. Cercetare, comunicare, educație ecologică și conștientizarea publicului											
ȚINTA	Punerea în valoare a potențialului științific și educativ al ariei naturale protejate											
Obiectiv specific	B.1. Dezvoltarea programelor de cercetare complexă											
Ținta pentru obiectivul specific	Creșterea gradului de cunoaștere structurii geologice											
Acțiuni	Indicator	P	Anul1		Anul2		Anul3		Anul4		Anul5	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
B.1.1. Studii specifice pentru diagnosticarea stării de sănătate a aflorimentului și a zonei adiacente	Evaluarea modului de formare și evoluție	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
B.1.2. Realizarea unor studii de specialitate (geologice, paleontologice, etc.)	Evaluarea stării de conservare	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
B.1.3. Diseminarea rezultatelor studiilor științifice	Participarea la simpozioane și publicarea în reviste de specialitate	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

OBIECTIVUL GENERAL	B. Cercetare, comunicare, educație ecologică și conștientizarea publicului											
ȚINTA	Punerea în valoare a potențialului științific și educativ al ariei naturale protejate											
Obiectiv specific	B.2. Dezvoltarea programelor educaționale și a turismului ecologic											
Ținta pentru obiectivul specific	Creșterea gradului de informare a populației privind importanța structurii geologice și necesitatea protejării acesteia											
Acțiuni	Indicator	P	Anul1		Anul2		Anul3		Anul4		Anul5	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
B.2.1. Organizarea unor excursii tematice cu elevii și studenții	Elevii și studenții înțeleg mai bine importanța ariei natural protejate	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
B.2.2. Organizarea de aplicații practice a studenților de la Geologie, Mediu, Geografie, Turism	Studenții înțeleg mai bine geologia zonei și turismul ecologic în arii protejate	2	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
B.2.3. Desfășurarea unor programe educative la școli, licee și facultăți	Inițierea în geologie și a turismul ecologic în arii protejate	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

OBIECTIVUL GENERAL	C. Monitorizarea planului de management											
ȚINTA	Eficiență în administrare ariei naturale protejate și implementarea planului de management											
Obiectiv specific	C.1. Administrarea și managementul sitului											
Ținta pentru obiectivul specific	Asigurarea resurselor umane, financiare și materiale necesare implementării planului de management											
Acțiuni	Indicator	P	Anul1		Anul2		Anul3		Anul4		Anul5	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
C.1.1. Instruirea periodică a echipei de management	Dobândirea cunoștințelor necesare	1	x		x		x		x		x	
C.1.2. Realizarea de parteneriate cu instituții de învățământ și cercetare, instituții publice	Mărirea numărului de beneficiari ai ariei protejate	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
C.1.3. Accesarea finanțărilor nerambursabile pentru derularea activităților propuse în plan	Implementarea activităților programate	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

OBIECTIVUL GENERAL	C. Monitorizarea planului de management											
ȚINTA	Eficiență în administrare ariei naturale protejate și implementarea planului de management											
Obiectiv specific	C.2. Implicarea factorilor interesați în implementarea planului de management											
Ținta pentru obiectivul specific	Management eficient prin comunicare facilă cu factorii interesați											
Acțiuni	Indicator	P	Anul1		Anul2		Anul3		Anul4		Anul5	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
C.2.1. Punerea la dispoziția factorilor interesați a planului de management	Cunoașterea planului de management de factorii interesați;	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	Documente care atestă distribuția planului de management;											
C.2.2. Comunicare eficientă cu factorii interesați	Întâlniri periodice, procese verbale	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

OBIECTIVUL GENERAL	C. Monitorizarea planului de management											
ȚINTA	Eficiență în administrare ariei naturale protejate și implementarea planului de management											
Obiectiv specific	C.3. Monitorizarea implementării planului de management											
Ținta pentru obiectivul specific	Respectarea obiectivelor și a calendarului din planul de management											
Acțiuni	Indicator	P	Anul1		Anul2		Anul3		Anul4		Anul5	
			S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
C.3.1. Analiza semestrială a implementării planului de management	Raport semestrial	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

4.2. Planificarea resurselor

Suma necesară pe ani este prezentată în tabelul 3.

Tabel 3. Buget plan de management

Rozeta de piatră Ilba				Sume in lei
Programe si sub-programe	NECESAR DE FINANȚARE			
	Scenariu critic*		Scenariu optim**	
	Ore lucru	Fonduri	Ore lucru	Fonduri
P1 Managementul biodiversitatii				
1.1. Inventariere si cartare	200	4,000	250	15,000
1.2. Monitorizare starii de conservare	300	1,000	350	2,500
1.3. Paza, implementare reglementari si masuri specifice de protectie	300	2,500	400	5,500
1.4. Managementul datelor	400	5,000	500	9,000
1.5. (Re)introducere specii (extincte)	0	0	0	0
1.6. Reconstrucție ecologică	300	2,000	500	5,000
Subtotal P1 costuri operationale anuale	1500	14,500	2000	37,000
Investitii P1 - 5 ani (durata planului de management)				
P2 Turism				
2.1. Infrastructura de vizitare	300	3,000	360	3,500
2.2. Servicii, facilitati de vizitare si promovarea turismului	300	2,500	400	4,000
2.3. Managementul vizitatorilor	300	3,500	350	4,000
Subtotal P2 costuri operationale anuale	900	9,000	1110	11,500
Investitii P2 - 5 ani (durata planului de management)				
P3 Constientizare, conservare traditii si comunitati locale				
3.1. Traditii si comunitati	200	2,000	250	3,500
3.2. Constientizare si comunicare	300	10,000	400	17,500
3.3. Educatie ecologica	300	2,000	400	4,500
P3 Subtotal costuri operationale anuale	800	14,000	1050	22,500
Investitii P3 - 5 ani (durata planului de management)				
P4 Management si Administrare				
4.1. Echipament si infrastructura de functionare	0	2,000	0	3,500

4.2. Personal conducere, coordonare, administrare	500	2,000	600	3,500
4.3. Documente strategice si de planificare	200	2,000	300	3,000
4.4. Instruire personal	200	10,000	300	20,000
P4 Subtotal costuri operationale anuale	900	16,000	1200	30,000
Investitii P4 - 5 ani (durata planului de management)				
Total costuri operationale anuale	4100	53,500	5360	74,000
Investitii totale (5 ani)		0		0
TOTAL FINANȚARE PLAN DE MANAGEMENT (5ANI)		267,500		370,000